

Viuu el Parc!

REPTE 6

La serralada Litoral
L'ermita de Sant Mateu

Versió del mestre

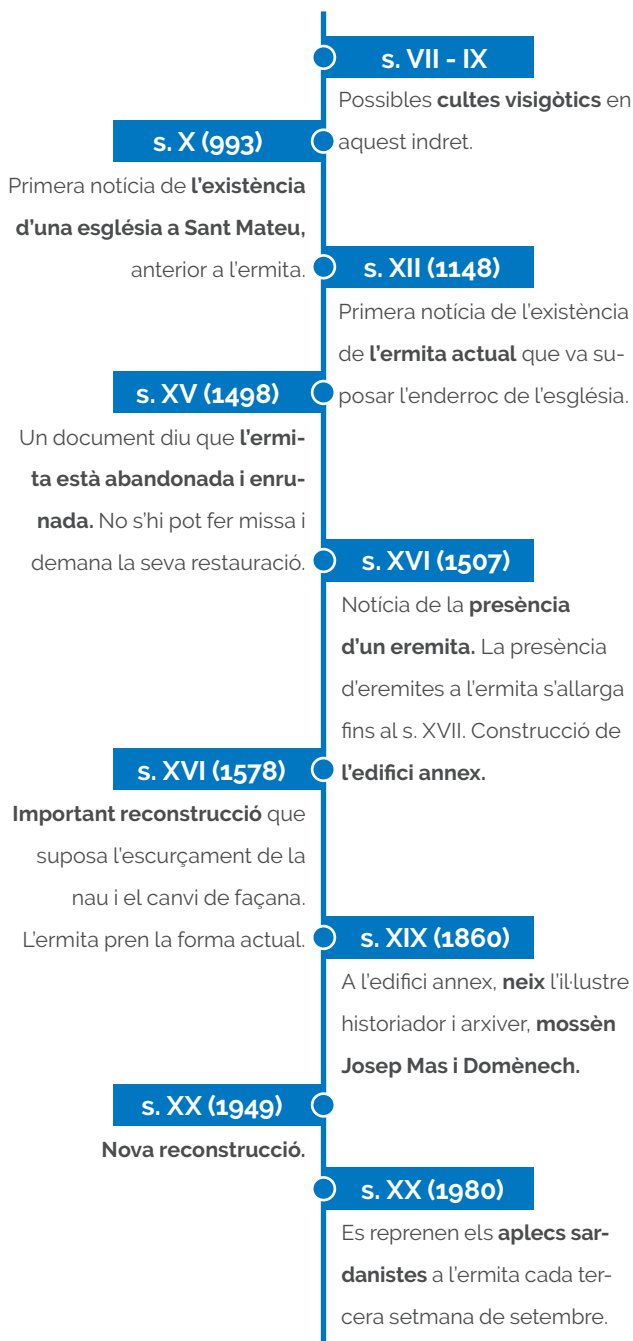
Diputació
Barcelona

Xarxa de Parcs Naturals

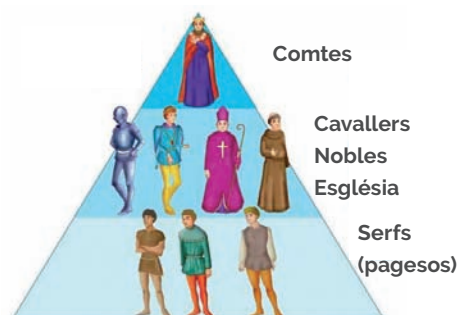
Informació d'interès

HISTÒRIA DE L'ERMITA DE SANT MATEU

Des de fa més de mil anys, **en el punt més alt de la serra de Sant Mateu (496 m)**, s'hi assenta **l'ermita medieval de Sant Mateu del Bosc**, declarada **bé cultural d'interès local**. Actualment, l'ermita és un dels indrets més estimats i visitats del Parc de la Serralada Litoral. Amb aquesta activitat descobrireu la seva cronologia i els valors arquitectònics i artístics que fan d'aquest monument un llegat cultural tan important.

L'època d'esplendor del monestir va ser el segle XI, en plena edat mitjana, una època que es caracteritza per:

El **feudalisme** va ser un sistema polític i econòmic que organitzava la **societat** en **tres estaments** units per **vincles de vassallatge**. **Comtes i nobles** eren els estaments **privilegiats** que tenien el poder i la propietat de la terra. La gran majoria de la població eren **serfs**, que treballaven la terra i no tenien **cap privilegi**.

La **gent** vivia **dispersa pel territori** i als **senyors feudals** els costava imposar el seu poder. Per aconseguir-ho, van **organitzar el territori** militarment amb **castells** i religiosament amb **monestirs, esglésies i ermites**, com la de Sant Mateu. Així, tota la població va quedar sota la jurisdicció d'algun senyor.

La primera activitat

L'ARQUITECTURA DE L'ERMITA DE SANT MATEU

L'estil arquitectònic de l'ermita de Sant Mateu és el **romànic**. L'art romànic es va desenvolupar a l'Europa Occidental del segle **XI al XIII**. Descobriu l'estil romànic de la mà de l'ermita de Sant Mateu. **Vet aquí el repte.**

Llegiu les definicions dels elements més característics del romànic i relacioneu-los amb les imatges de l'ermita de Sant Mateu.

NAU SENZILLA

La nau és l'**espai** que hi ha **entre murs o files d'arcades**. En el romànic hi ha tres tipus: **basilical**, com Sant Mateu amb una sola nau, de **creu llatina** i de **creu grega**.

ABSIS SEMICIRCULAR

És la part d'una església que **s'obre al fons de la nau central**, on sol haver-hi el presbiteri i l'altar. Normalment, té planta semicircular i coberta de quart d'esfera.

VOLTA DE CANÓ

És un tipus d'estructura que s'utilitza per a **cobrir espais longitudinals**, com les naus de les esglésies. La seva forma és un cilindre partit per la meitat.

ARC DE MIG PUNT

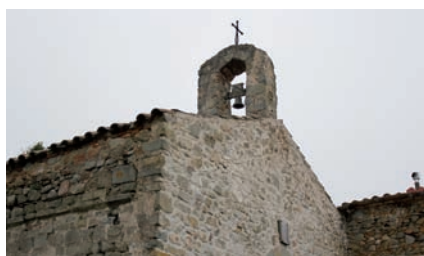
És l'arc que, recolzat sobre els seus dos punts extrems pren la **forma de mitja circumferència**. La seva projecció horitzontal origina la volta de canó.

MURS GRUIXUTS

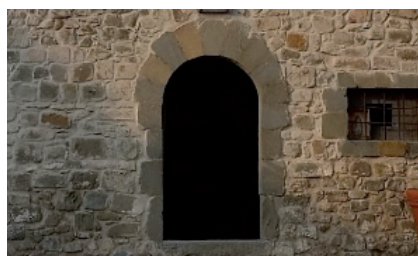
L'art romànic utilitza murs gruixuts, amb **carreus rectangulars**, reforçats amb **contraforts** per suportar el pes de les voltes.

ESPADANYA

És un **campanar** que consisteix en un mur amb una o més obertures per allotjar-hi les campanes. També es coneix com a **campanar de paret**.

ESPADANYA

ARC DE MIG PUNT

ABSIS SEMICIRCULAR

VOLTA DE CANÓ

NAU SENZILLA

MURS GRUIXUTS

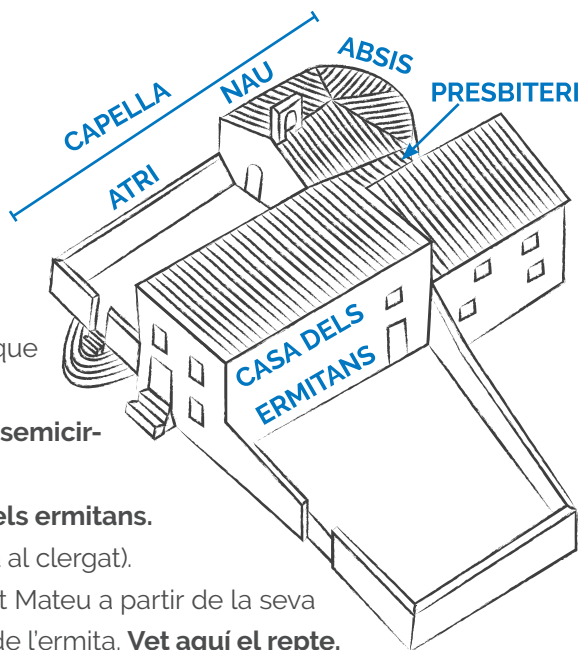
La segona activitat

DIBUIXEM L'ERMITA DE SANT MATEU

L'ermita de Sant Mateu és una ermita de petites dimensions que presenta les següents parts:

- > Una capella que inclou, una nau d'una sola planta, un absis semicircular i un atri (pati des del qual s'accedeix a l'església).
- > Una construcció adossada que correspon a l'antiga casa dels ermitans.
- > Un petit presbiteri (espai situat al costat de l'altar i reservada al clergat).

Amb aquesta activitat treballarem les parts de l'ermita de Sant Mateu a partir de la seva planta i el seu alçat i farem un exercici per saber les mesures de l'ermita. **Vet aquí el repte.**

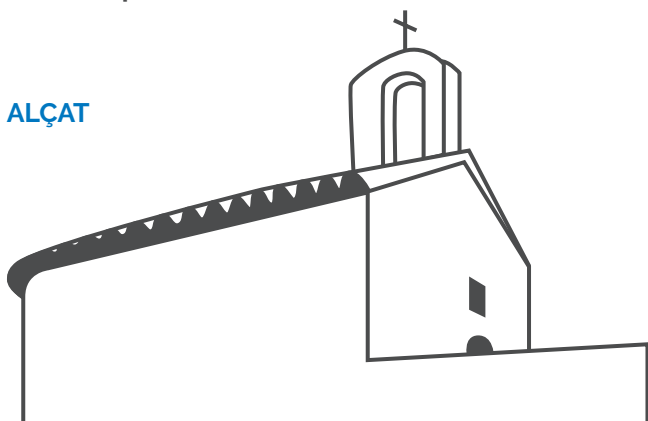
Llegiu la definició de planta, alçat i escala. Indiqueu les parts de l'ermita en el dibuix de la planta i calculeu les mesures de la capella seguint l'escala indicada.

Per a representar un edifici cal dibuixar-ne, com a mínim dues vistes: **l'alçat i la planta.**

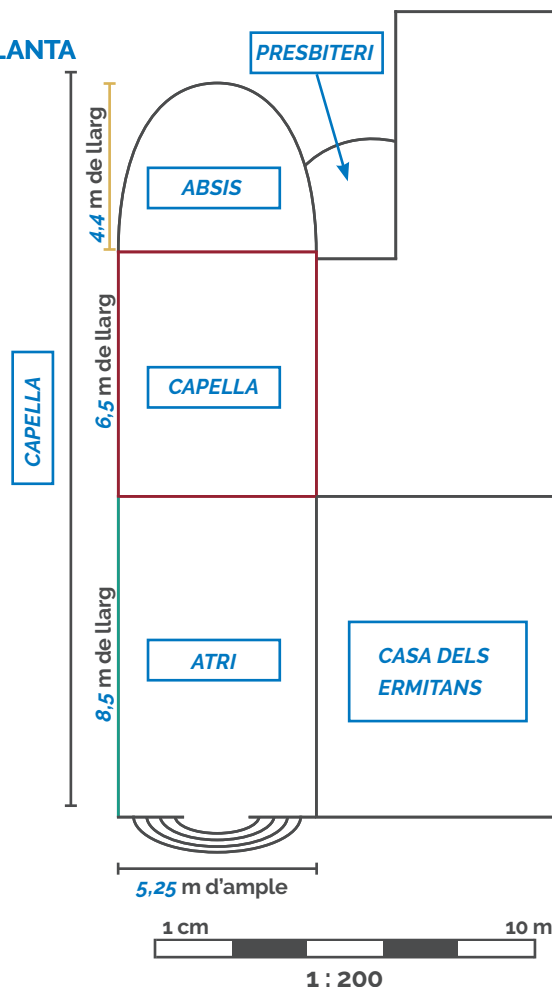
- > L'alçat és la representació plana de la façana d'un edifici.
- > La planta és la representació, sense perspectiva, d'un edifici sobre un pla horitzontal.

Per dibuixar un edifici sobre un paper és important mantenir les proporcions reals. Per aconseguir-ho hem de fer ús de l'escala. Per tant, **l'escala és la pista que ens orienta per descobrir la proporció entre el dibuix (representació) i la realitat.**

ALÇAT

PLANTA

**Viu
el Parc!**

REPTE 6

La serralada Litoral
L'ermita de Sant Mateu

Comparteix la teva feina amb nosaltres

En aquests dies de confinament, difícils per tots i totes, ens fa molta il·lusió rebre notícies teves, per aquest motiu t'agraïrem molt que comparteixis, a les nostres xarxes socials, la teva feina.

Fes alguna fotografia de la teva feina i quan la tinguis, digues al pare o la mare que la pengin a les xarxes socials amb les etiquetes següents:

Instagram: #Viuelparc

Twitter: @viuelparc, #viuelparc

Facebook: @Viuelparc

El programa Viu el parc a l'escola també disposa d'un **blog**: <http://www.blogviuelparcescola.com>

Si ens vols **enviar fotografies** del treball que has fet, o **algun escrit** explicant-nos la teva experiència treballant des de casa o fins i tot algun record d'alguna sortida en un parc natural, ens ho pots enviar a aquest correu electrònic: viuelparc.escoles@diba.cat i nosaltres ho publicarem en el blog.

Per últim, també t'informem que tens a la teva disposició un joc sobre els parcs naturals de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona: **El joc de la diversitat dels parcs**. Entra en el següent enllaç i juga amb el pare, la mare o els germans: <https://parcs.diba.cat/web/viuelparcescola/el-joc>